

[Rager.]

understøttelse; skal jeg finde det under en Rubrik B. 2. i. paa Undervisningsministeriets Budget. Gaar jeg saa til Landbrugsministeriets Budget for at se, hvad Landbohøjskolens Professorer faar, finder jeg det under A. a. 12. Altsaa, der er ganske uens Benævnelser, og det endda saaledes, at det ene Sted begynder man med Tal og saa Underkonti med Bogstaver, det andet Sted med Bogstaver og Underkonti med Tal. Det letter altid, hvis den Slags er bragt i Orden; det koster ikke mere og gør et godt Indtryk, naar man begynder at se paa det.

Det er flere Ting, der har interesseret mig, og en Ting har interesseret mig rent principielt. Staten har, ofte under svære Fødselsveer, vedtaget Lønningslove, efter hvilke samtlige Funktionærer og Embedsmænd lønnes, og paa Grundlag af disse Love findes angivet indenfor de forskellige Ministeriers Budgetter det og det Antal Embedsmænd af den og den Gage. Men saa finder man desuden noget helt andet lidt længere henne, som er trykt paa den anden Led af Bogen, det er Honorarer.

Ved Honorarer forstaar man Penge, der gives for Statsarbejde, som udføres udover det, som paaahviler Funktionærer og Embedsmænd efter Lønningsloven, og det kan være meget godt. Disse Honorarer gives dels til Tjenestemænd og dels til Ikke-Tjenestemænd. Det staar ogsaa opført hver for sig, hvem af de to Kategorier der faar hvad; og man maa sige, det er ikke faa Honorarer, der gaar til Tjenestemænd, og heller ikke smaa Honorarer. Jeg har set Honorarer paa op til 7000 Kr., hvilket dog til en Embedsmand turde være et ret stort Honorar i Forhold til det Niveau, hvorpaa hele vort Lønningsystem for Tjenestemændene ligger. Jeg gør opmærksom paa, at de Tal, jeg nævnte her, var uden alle disse mange forskellige Tillæg, der kommer til, altsaa Grundløn og Grundhonorarer.

Nu hører jeg til dem, der i og for sig mener, at man paa mange Punkter lønner vore overordnede Embedsmænd, temmelig daarligt; og jeg tror, at det undertiden har ført til, at man ikke netop faar de bedste, og at man oplever beklagelige Affærer. Jeg skal forbeholde mig senere at komme nærmere tilbage til noget saadant. Men saa er det ogsaa godt, at man giver dem Honorarer til at bøde paa det, og det er ogsaa udmærket, hvis det kan forenes med deres Embede. Det har jeg intet imod.

Men jeg ser saaledes paa Ansvarsfordelingen, at Ministeren har Ansvar for, hvis en Embedsmand har det, man kalder for

private Bestillinger. Det skal han have Tilladelse af Ministeren til, og Ministeren maa altsaa overse, hvor meget den paagældende kan overkomme; det gaar paa Ministerens Ansvar. Men det gaar paa Rigsdagens Ansvar, den Dag Finansloven er vedtaget, hvorledes de Honorarer, der er opført paa Finansloven, er fordelt.

Der findes imidlertid intet i Finansloven, der gør mig det muligt at se, om der f. Eks. sidder en Mand, der har 27 forskellige Honorarer. Det er ganske umuligt at se, saaledes som de forskellige Honorarer opføres. Jeg er ikke Posekiger, bryder mig ikke om at rode i Folks private Forhold, men jeg vil henstille, at der sammen med Finanslovbetænkningen udarbejdes en Opstilling over, hvor mange Honorarer der henhører til de forskellige Lønningsklasser og for de enkelte Personer uden Navns Nævnelse. Det kan tages under eet; det behøver ikke at specificeres for Ministerier eller nogen som helst, men jeg synes, Rigsdagen maa have Krav derpaa, og Rigsdagen kan kun derigennem virkelig overse dette Forhold.

Jeg vil derefter gerne gøre nogle Bemærkninger i Anledning af en Sag, hvor jeg desværre bliver nødt til at give en lidt kedelig Oversigt over Sagens Udvikling.

Der skete den 15. Oktober 1927 det, at en Murer blev slaet ihjel under Arbejdet i en Transformatorstation oppe i Vendsyssel. Da denne Murer var blevet slaet ihjel, blev der rejst en Sag ved Retten mod to Personer, nemlig den Mand, der paa det derværende Oplandsværks Vegne havde overgivet Mureren Nøglen til denne Transformatorstation, og endvidere mod Driftsbestyreren paa det Elektricitetsværk, hvorfra der strømforsynedes. Ved Vestre Landsrets Dom af 26. November 1928 blev Manden, der havde udleveret Nøglen, dømt, hvorimod Elektricitetsværksbestyreren, der havde Lejlighed til at afgive Vidneforklaring i Retten, blev frikendt.

Denne Dom appelleredes af det offentlige for Elektricitetsværksbestyrerens Vedkomende til Højesteret, og Højesteret kom ved sin Dom af 11. Maj 1929 til det Resultat, at den dømte ogsaa Elektricitetsværksbestyreren dels til en Bøde og dels til Erstatning.

Denne Dom har vakt Opsigt, og jeg maatte indrømme, da Sagen blev fortalt mig, at den var saa interessant, at jeg fandt det Ulejligheden værd at skaffe mig en Samtale med den paagældende Elektricitetsværksbestyrer; og en Dag, da jeg kom uanmeldt til ham paa hans Værk oppe i Vendsyssel, fik jeg hans Fremstilling af Sagen.

Det var forebragt mig, at denne Mand